

Het vangen en ringen van zeldzame vogels.

Het standpunt van de Ringcentrale.

Gerrit Speek

De Ringcentrale is, naar aanleiding van een aantal ervaringen, van mening dat er duidelijkheid en regels moeten komen omtrent het opzettelijk, doelgericht en weloverwogen vangen en ringen van zeldzame vogels (dat is dus wat anders dan een vangst bij toeval in een vaste mistnetopstelling). Dit vanwege de invloed die zo'n vangst (en de latere foto's) kan hebben op mogelijk publiek, op terreineigenaren en -beheerders. Het is de Ringcentrale herhaaldelijk gebleken dat die invloed een negatieve uitstraling heeft op het vang- en ringwerk in het algemeen en dat is wel het laatste wat we kunnen gebruiken.

Met ingang van 1 januari 2003 is het volgende van kracht:

Ringers mogen geen enkele vangpoging ondernemen, wanneer men vermoedt of weet dat een zeldzame vogel in de buurt is, er redelijkerwijs een kans bestaat die zeldzaamheid te vangen en daarbij reacties van publiek (voor, tijdens of na de vangst) niet te vermijden zijn.

Een zeldzame vogel in deze is een vogel die als "zeldzaam" of "vrij zeldzaam" of "zeer zeldzaam" wordt beoordeeld bij de "Aanduiding van/voor talrijkheid" in Van den Berg & Bosman (2001) en in Bijlsma, Hustings & Camphuysen (2001).

Op bovenstaande regel is een uitzondering mogelijk:

Een ringer of ringgroep kan een verzoek richten aan de Ringcentrale om zo'n zeldzame vogel te mogen vangen en ringen (of d.m.v. een vangst de reeds aanwezige ring af te lezen) als daar een fundamenteel of toegepast wetenschappelijk argument voor is. Het verzoek wordt beoordeeld op die argumenten én op de omstandigheden waaronder de vangst gaat plaats vinden (het weer, de publieke belangstelling, de (ir)reële vangstmogelijkheden, de conditie van de vogel, de verstoringsfactor etc.). Slechts na gegeven toestemming kan een vangpoging worden ondernomen. Bij gegeven toestemming verwacht de Ringcentrale over de vangst een publicatie in een (semi / populair) wetenschappelijk (vogel)tijdschrift.

Gerrit Speek

Manager Ringcentrale

Literatuur:

Van den Berg A.B. & Bosman C.A.W. 2001. *Zeldzame vogels van Nederland, met vermelding van alle soorten (Avifauna van Nederland 1)*. Twee, herziene druk. GMB Uitgeverij / KNNV Uitgeverij, Haarlem / Utrecht. ISBN 90-74345-13-1.

Bijlsma R.G., Hustings F. & Camphuysen C.J. 2001. *Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2)*. GMB Uitgeverij / KNNV Uitgeverij, Haarlem / Utrecht. ISBN 90-74345-21-2.

De vangst moet bovendien nog aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het is zeer aan te bevelen de terreineigenaar en/of –beheerder uit te nodigen om de vangst en het ringen bij te wonen. Het is uw inschatting of die persoon of instantie dat waardevol vindt.
- De vogel(s) mogen na de vangst niet verder worden verplaatst dan strikt noodzakelijk is voor een vlotte afwerking en een zo spoedig mogelijke vrijlating. Al het benodigde materiaal voor bv. ringen, wegen, meten, foto's, video's dient op de vangplaats aanwezig en inzetbaar te zijn. Voor het maken van foto's en video mag de vogel niet in andere handen overgaan. Naar elders vervoeren voor bv. een fotosessie is niet toegestaan.
- De vangst is voorbereid, dus alle benodigde handelingen kunnen/moeten zo spoedig mogelijk plaatsvinden. Vogels met een ringmaat van 2.8mm en kleiner dienen binnen 30 minuten na de vangst te worden losgelaten, vogels met een ringmaat van 3.3mm en groter moeten binnen 1 uur worden losgelaten. Belangrijk daarbij is de beginconditie van de vogel: als er geen onderhuids vet zichtbaar is of de borstspieren zijn ingeteerd dan moet de vogel met de grootste spoed in vrijheid worden gesteld.
- De vogel(s) moeten op de vangplaats weer worden losgelaten.
- De vogel(s) mogen door maximaal twee ringvergunninghouders worden gehanteerd.
- Eventueel publiek moet qua aantal beperkt blijven tot maximaal acht man (terreineigenaar 2 personen, ringer 2, fotograaf/video 2, media 2). Vraag de terreineigenaar of –beheerder of hij zijn invloed daarvoor wil gebruiken, zeker omdat de vangpoging tevoren bekend kan zijn. Als niet duidelijk is dat het aantal toeschouwers is te beheersen, dan geeft de Ringcentrale geen toestemming voor een vangpoging.
- Ga het contact met de media/pers niet uit de weg: er is niks te verbergen, maar maak duidelijk dat het aantal toeschouwers beperkt is.

Advies:

Print deze twee bladzijden een aantal keren en heb dat bij U tijdens de vangst om zo veel mogelijk kritische geluiden te kunnen beantwoorden.